Het skelet van Waterloo

In 2012 verrichtten archeologen in opdracht van de Waalse overheid opgravingen in de directe omgeving en op de plaats waar later het Memoriaal 2015 verrees. Daarbij deden ze een bijzondere ontdekking: nog geen dertig centimeter onder het maaiveld troffen ze in dit deel van het voormalige slagveld van Waterloo het skelet aan van iemand die daar 200 jaar geleden was doodgeschoten. 'Een van de ruim 60.000 soldaten die in juni 1815 is omgekomen', aldus Dominique Busquet, een van de archeologen. 'Niets bijzonders zou je denken, maar het tegendeel is waar. Want ondanks de enorme hoeveelheid slachtoffers is dit pas het eerste complete skelet dat ooit op het slagveld van Waterloo werd gevonden. Wat de vondst nog bijzonder maakt, is dat we zelfs de leeftijd en de identiteit van het slachtoffer hebben kunnen vaststellen'. Onderzoek aan de botten wees uit dat het een man van tussen de twintig en dertig jaar oud betreft. Een man met een bochel, zo bleek. Busquet: 'een lichamelijk gebrek, waardoor hij in deze tijd absoluut voor welke militaire functie dan ook ongeschikt zou worden verklaard'. Vlak naast het lichaam troffen de archeologen een klein doosje aan met daarop de initialen F. B. Aan de hand van de restanten van zijn uniform had men al vastgesteld dat het een soldaat was uit het tweede linie bataljon van The Kings German Legion (een eenheid van Duitse militairen in Engelse dienst). In de archieven van deze eenheid kwamen twee namen voor met de initialen F. B. die in Waterloo hadden gediend. Een van hen bleek drie maanden na de slag nog soldij te hebben ontvangen. Dus met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid heeft men in Waterloo het lichaam van de 23 jarige Friedrich Brandt afkomstig uit Hannover gevonden. In de publicatie van deze vondst die binnenkort zal verschijnen, geven de archeologen ook een verklaring van het feit waarom er nooit eerder intacte lichamen op het slagveld zijn gevonden en dat zelfs het aantal lichaamsdelen dat ooit werd gevonden zeer beperkt is. Gareth Glover, leider van het onderzoeksteam: 'Tussen 1825 en 1840 was beendermeel een zeer gevraagd product. Het werd gebruikt als kunstmest. En we weten dat er bedrijven waren die de voormalige slagvelden (vooral die uit de Napoleontische oorlogen) in Europa langstrokken op zoek naar lichamen van mens en dier. Het slagveld van Waterloo met zijn tienduizenden doden was voor dit soort handelaren een goudmijn.' Aan de praktijk om menselijke botten die van slagvelden werden gehaald te verwerken tot kunstmest kwam pas een eind in 1860. Toen was het slagveld bij Waterloo waarschijnlijk al helemaal ontdaan van de restanten van de slag. *(Joost Vermeulen)*

